

NYT OM SKADEGØRERE I REGISTRERINGSNETTET I VINTERSÆD, VÅRSÆD OG FRØGRÆS I UGE 23

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevarerministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se '[EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne](#)'

Doserne ved den sidste del af den delte akssprøjtning i hvede skal reduceres mange steder. I ikke gulrustmodtagelige sorter kan bekæmpelse også trækkes i de mest tørre områder, og det skal overvejes om yderligere svampesprøjtning er nødvendig.

Tjek rugmarkerne for evt. brunrust. Der er begyndende angreb af bygrust og bygbladplet i vårbyg.

Vinterhvede: Det usædvanlig tørre vejr mange steder har medført, at smittetrykket af Septoria er ekstremt lavt mange steder. Fra at der igen falder nedbør til smitten af Septoria bliver synlig, forløber der ca. 3 uger. Det er mest tørt på Bornholm, Sydsjælland og Lolland Falster. Det er også ret tørt på Nordsjælland, Fyn og i Vestjylland. Se figur 1 nedenfor.

Doserne ved den sidste del af den delte akssprøjtning skal derfor reduceres mange steder. Afhængig af nedbør anbefales 20-30 procent dosis, dvs. en af følgende løsninger: 0,3-0,45 l Bell, 0,3-0,45 l Viverda + 0,5 l Ultimate S, 0,15-0,25 l Bell + 0,1 l Proline, 0,15-0,25 l Bell + 0,1-

0,15 l Proline Xpert/Prosaro, 0,1 l Proline + 0,1-0,15 l Rubric/Maredo, 0,1 -0,15 l Proline Xpert/Prosaro + 0,1-0,15 l Rubric/Maredo eller 0,15-0,25 l Armure.

I ikke gulrustmodtagelige sorter kan bekæmpelse også trækkes i de mest tørre områder, og det skal overvejes om yderligere svampesprøjtning er nødvendig. Brunrust, hvedebladplet eller bladlus kan udløse en evt. sen svampebekæmpelse.

I de gulrustmodtagelige sorter dvs. Substance, Benchmark og Jensen, anbefales ca. 25 procent dosis af et middel med god rusteffekt, dvs. 0,375 l Bell eller 0,375 l Viverda + 0,5 l Ultimate S. Gulrust trives desværre trods det tørre vejr. I områder med mere nedbør hæves dosis lidt af hensyn til Septoria.

Gulrust: i registreringsnettet er der denne uge i ubehandlede marker udløst gulrustbekæmpelse i følgende procent marker: Substance: ca. 80 procent, Benchmark: ca. 15 procent, Jensen: ca. 30 procent, Nakskov og Torp: ca. 15 procent. I Hereford, KWS Cleveland og KWS Dacanto er der de seneste uger udløst bekæmpelse i ca. 5-10 procent af markerne. I Mariboss og Pistoria er ikke fundet gulrust.

Begyndende angreb af brunrust er fundet på 2 lokaliteter i flere sorter.

Angrebene af hvedebladplet er overvejende svage i de pløjede marker, men svampen har bredt sig i den forløbne uge og ses på de øvre blade i nogle marker. Vær opmærksom på evt. angreb i pløjede marker med mange planterester af hvede. Løsninger med Proline/Proline Xpert/Armure anbefales ved hvedebladplet.

Både brunrust og hvedebladplet fremmes af varmt vejr.

Meldug bekæmpes ikke længere fra begyndende skridning, men ved kraftige meldugangreb i bunden kan ved Septoriabekæmpelse i ikke rustmodtagelige sorter vælges ren Proline for at beskytte akset mod meldug. Især i Torp og Mariboss på let jord er set meget meldug.

Husk at skifte mellem forskellige triazoler for at forsinke resistensudviklingen hos Septoria mod triazoler. Husk også triazolreglerne og reglerne for maks. antal behandlinger for flere af midlerne.

Bladlusene har bredt sig i det varme vejr og er fundet i ca. 35 procent af markerne og med op til 65 procent angrebne strå (Sønderborg). Bladlus bekæmpes ved over 25 procent angrebne strå, såfremt der samtidig er behov for svampebekæmpelse og ellers ved over 40 procent angrebne strå. Til bladlusbekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,1 kg Karate eller 0,05-0,1 l Mavrik eller 0,075 kg Kaiso Sorbie. Hvis der i marker i vækststadium 41-61 flyver mange hvedegalmyg, anvendes 0,15 kg Karate hhv. 0,1 l Mavrik.

I spidsen af fanebladene ses i år mange steder også miner med kornbladfluelarver, men dette tillægges kun mindre betydning.

Det gennemsnitlige vækststadium er 62 (begyndende blomstring), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

[Til top](#)

Vinterbyg: Bygrust har bredt sig i den forløbne uge især i Wootan, men vinterbyggen er nu så fremskreden i udviklingen, at svampebekæmpelse ikke længere er aktuel.

Ramularia ses nu også i flere marker, men tillægges mindre betydning på nuværende sene tidspunkt. Se foto 3 nedenfor.

Der skal nu ikke foretages flere bedømmelser i vinterbyg. Vi takker for indberetningerne.

Triticale: Der er fortsat meget gulrust i ubehandlede triticalearmarker og nogen steder også meget meldug.

Svampebekæmpelse i triticale er aktuel til omkring vækststadium 65 (blomstring). Det gennemsnitlige vækststadium er 66, mens de længst udviklede marker er afblomstrede. Evt. svampebekæmpelse i triticale skal nu til at afsluttes.

Husk især i triticale at være opmærksom på triazolreglerne, hvor der er begrænsninger på den tilladte mængde af visse triazoler i sæsonen.

Registreringen i den kommende uge er sidste registrering i triticale.

[Til top](#)

Rug: Rugen er nu blomstret, og beslutning om evt. bekæmpelse af brunrust skal træffes indenfor den næste uges tid.

Brunrusten har bredt sig i det varme vejr i den forløbne uge og vil fortsat brede sig. Fra praksis er også i flere tilfælde meldt om begyndende angreb. Se figur 2 og foto 1 nedenfor.

Bekæmpelse af brunrust anbefales, hvis der kan findes en rustpustel på 10 procent af planterne.

Til bekæmpelse af brunrust kan f.eks. anvendes 0,25 l Orius + 0,2 l Comet Pro. Dosis øges lidt ved mere udbredte angreb.

Der er i rug kun et relativt begrænset antal registreringer.

[Til top](#)

Vårbyg: I Propino er der fortsat meget meldug, og der er denne uge udløst meldugbekæmpelse i knap 40 procent af de ubehandlede marker. Meldug bekæmpes til og med fuld gennemskridning ved over 50-75 procent angrebne planter.

Der er også begyndende angreb af bygrust og bygbladplet, hvor der denne uge er udløst bekæmpelse i 7 hhv. 2 procent af de ubehandlede marker. Der er angreb af bygrust i de fleste sorter. Mest bygbladplet er fundet i Laurikka, Columbus og Evergreen. Se foto 2 nedenfor.

Bygbladplet kan også være udsædsbåren, da bejdsemidlerne ikke har høj effekt mod bygbladplet.

Der er også begyndende angreb af skoldplet i nogle marker.

Bygrust bekæmpes i modtagelige sorter indtil blomstring (vækststadium 65) ved over 10 procent angrebne planter. Bygbladplet bekæmpes i meget modtagelige sorter (Laurikka) indtil skridning ved over 10 procent angrebne planter og herefter ved over 25 procent angrebne planter indtil blomstring (vækststadium 65). I øvrige modtagelige sorter bekæmpes ved over 25 procent angrebne planter i vækststadium 32-60 (2 knæ udviklet til gennemskridning).

Vær især opmærksom på evt. angreb af bygbladplet og skoldplet i marker med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Ved en tidlig bekæmpelse frem til omkring vækststadiet 31 (1 knæ udviklet) kan anvendes billige midler i omkring 20-25 procent dosis. I vækststadium 32-65 anbefales løsninger i intervallet 25-40 procent dosis, hvor de høje doser kan være aktuelle ved højt smittetryk, og hvor der kun udføres 1 sprøjtning.

Til bekæmpelse af bygrust og bygbladplet omkring skridning kan f.eks. anvendes 30 procent dosering dvs. f.eks. 0,2 l Prosaro/ 0,3 Bell + 0,15 l Comet Pro/0,1 l Aproach. Comet Pro kun må benyttes 1 gang pr. sæson i byg. Aproach anbefales også kun anvendt 1 gang pr. vækstsæson.

Bladlusene har bredt sig i det varme vejr og er fundet i ca. 25 procent af markerne og med op til 60 procent angrebne strå (Ringsted). Kornbladbiller har også bredt sig, og der er fundet op til 20 procent strå med larver.

Bladlus bekæmpes ved over 25 procent angrebne strå, såfremt der samtidig er behov for svampekæmpelse og ellers ved over 40 procent angrebne strå. Til bekæmpelse af bladlus kan f.eks. anvendes 0,15 kg Karate, 0,1 kg Kaiso Sorbie, 0,1 l Mavrik eller 0,125 kg Pirimor. Pirimor giver en hurtig synlig effekt. Hvis man ønsker at bruge Pirimor, og der samtidig er mange kornbladbillelarver kan også anvendes 0,05 kg Pirimor blandet med f.eks. 0,1 kg Karate eller 0,075 kg Kaiso Sorbie.

Som følge af den langstrakte såperiode er der stor spredning på vårbygmarkernes udviklingstrin. Det gennemsnitlige vækststadiet er 44 (tæt på første stak synlig), mens variationen er vækststadium 24-59 (buskning til gennemskridning).

[Til top](#)

Havre: Angrebene af svampesygdomme er overvejende svage.

Meldug anbefales bekæmpet ved over 25 hhv. 50 procent angrebne planter i vækststadium 32-36 (strækning) hhv. 37-50 (faneblad synlig til begyndende skridning). Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,3-0,4 l Orius.

I havre er der også meldt om de første fund af havrepletbakteriose, der kan forveksles med havrebladplet.

Bladlusene har bredt sig i det varme vejr og er fundet i ca. 45 procent af markerne og med op til 30 procent angrebne strå. Kornbladbiller har også bredt sig, og der er fundet op til 10 procent

strå med larver.

Bladlus bekæmpes ved over 25 procent angrebne strå, såfremt der samtidig er behov for svampebekæmpelse og ellers ved over 40 procent angrebne strå. Til bekæmpelse af bladlus kan f.eks. anvendes 0,15 kg Karate, 0,1 kg Kaiso Sorbie, 0,1 l Mavrik eller 0,125 kg Pirimor. Pirimor giver en hurtig synlig effekt. Hvis man ønsker at bruge Pirimor, og der samtidig er mange kornbladbillelarver kan også anvendes 0,05 kg Pirimor blandet med f.eks. 0,1 kg Karate eller 0,075 kg Kaiso Sorbie.

Som følge af den langstrakte såperiode er der stor spredning på havremarkernes udviklingstrin. Det gennemsnitlige vækststadium er 44 (tæt på begyndende skridning), mens variationen i vækststadium er 32 til 53 (2 knæ udviklet til under skridning).

Der er i havre kun et relativt begrænset antal registreringer.

[Til top](#)

Strandsvingel: Det tørre vejr har hæmmet bladplet. Strandsvingel er nu så langt fremme i udviklingen, at svampebekæmpelse ikke længere er aktuel.

Der skal nu ikke foretages flere bedømmelser i strandsvingel. Vi takker for indberetningerne.

Alm. rajgræs: Kronrust har igen bredt sig i den forløbne uge. Der er denne uge udløst bekæmpelse af kronrust i ca. 55 procent af de ubehandlede marker. Der er op til 25 procent dækning.

Der er ikke fundet sortrust.

Bekæmpelse af kronrust anbefales ved over 0,1 procent dækning. Til bekæmpelse på nuværende tidspunkt kan anvendes 0,45 l Bell, 0,3 l Bell + 0,15 l Comet Pro eller 0,45 l Viverda + 0,5 l Ultimate S.

Evt. bekæmpelse af kronrust skal afsluttes senest omkring vækststadium 69 (afsluttet blomstring).

Bekæmpelse af sortrust skal ske ved konstateret forekomst indtil ca. 3 uger før høst.

Det gennemsnitlige vækststadium er 58 (tæt på gennemskridning), mens de længst udviklede marker er afblomstrede.

[Til top](#)

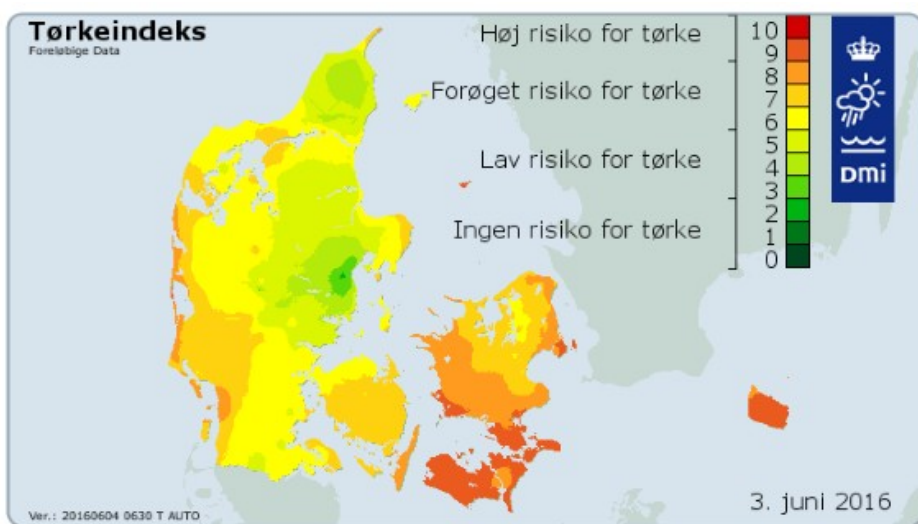
Hvedegalmyg: Der kan være behov for bekæmpelse i sent udviklede marker.

Se data og yderligere kommentarer på linkene nedenfor.

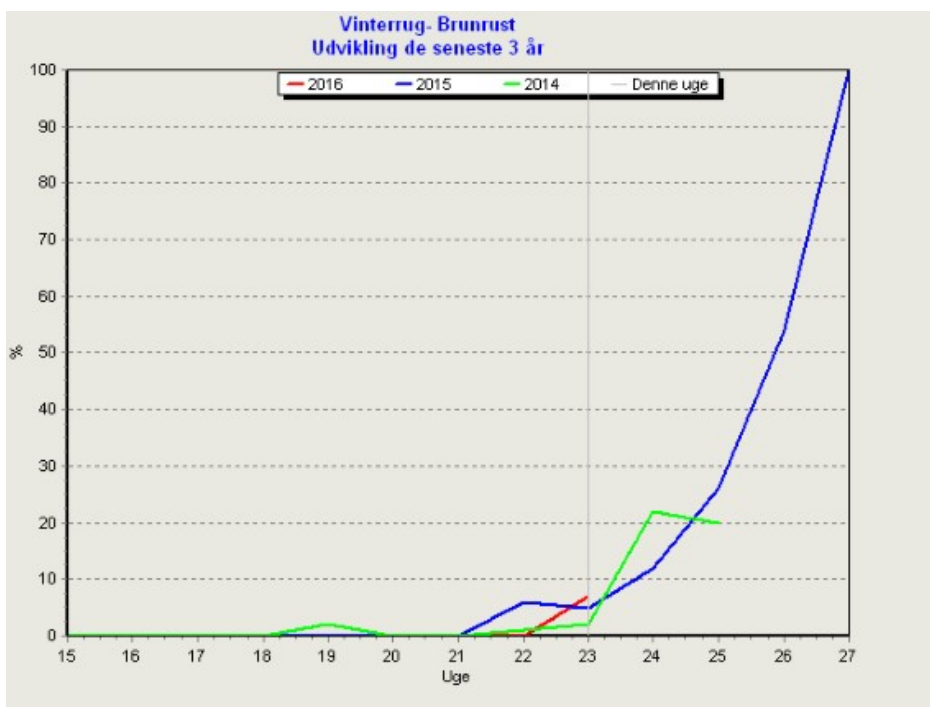
- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Triticale](#)

- Vinterrug
- Vårbyg
- Havre
- Strandsvingel
- Rajgræs
- Hvedegalmyg

Se også [resultater fra TystofteFonden](#).

Figur 1. Tørkeindeks pr. 3. juni. Kilde: DMI.

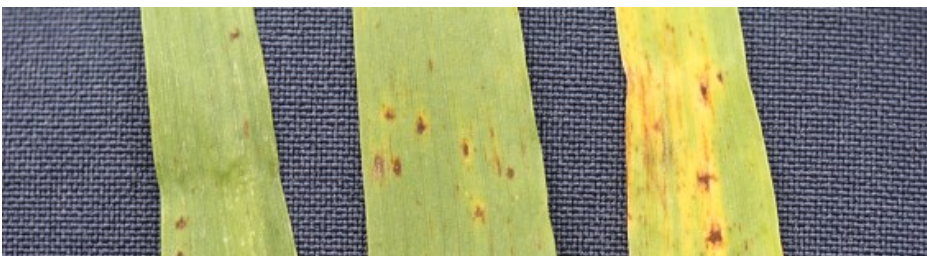
Figur 2. Udviklingen af brunrust (procent angrebne planter) i 2016 i forhold til de to foregående år.

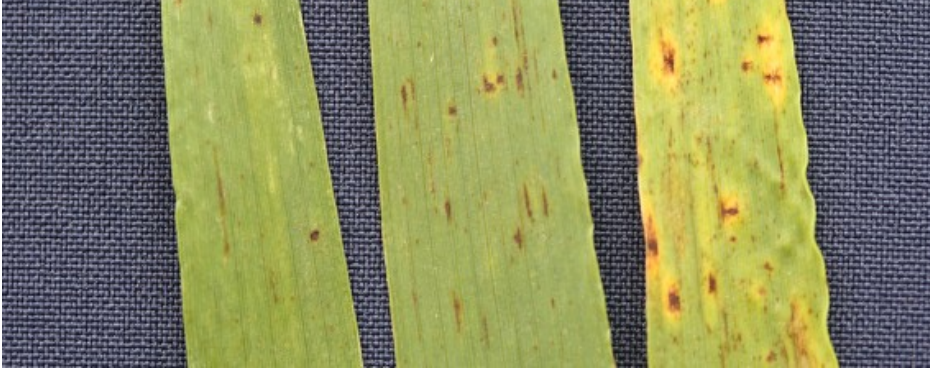

Billede 1. Brunrust ses nu i flere rugmarker. I denne mark sås brunrust på de fleste af planterne.
Foto fra 6. juni 2016.

Billede 2. Der ses nu begyndende angreb af bygbladplet i nogle vårbygmarker. Her foto fra 6. juni 2016.

Billede 3. Angreb af *Ramularia* på 3 blade. Til venstre begyndende angreb. Senere angreb til højre.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.